

DEMİR TAVINDA DÖVÜLÜR

*Erken teşvik neden önemli?
Çocuk eğitiminde kitap ve yazı dilinin yeri*

Warum ist die Frühförderung wichtig?
Die Bedeutung der Bücher und
der Schriftsprache bei der Kindererziehung
- Informationen für Eltern in **türkischer** Sprache -

AÇILIM Präventive
Arbeit mit
Migrantenfamilien

Diese Broschüre besteht aus zwei Kapiteln. Der erste Teil ist die erste Hälfte unserer Broschüre „Die Grundlagen des Schulerfolgs werden im Kleinkindalter gelegt“, die im Jahre 2003 gedruckt wurde und schon lange vergriffen ist. Der zweite Teil ist ein Text, der für unsere im Jahre 2005 gedruckte Broschüre „Eins und Eins macht Zwei“ vorbereitet werden konnte, aber nicht aufgenommen werden konnte. Beide Texte sind überarbeitet.

Wir bedanken uns bei Dr. İlhami Atabay, Pädagoge MA, Psychologe, der uns fachlich berät, und bei Mehmet Savaşçı, Dipl. Sozialpädagoge, der uns redaktionell unterstützt hat.

Bu broşür iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm 2003 yılında basılıp çok kısa sürede tükenen „Demir Tavında Dövülür“ adlı broşürün ilk yarısıdır. İkinci bölüm ise 2005'te basılan „Bir Bir Daha İki“ adlı broşür için hazırlanmıştır, fakat içine alınamamıştır. İki bölüm de gözden geçirilmiştir. Aynı konuları işlediği için bazı benzerlikler, tekrarlar vardır.

Basıma hazırlarken özellikle içerik konusunda katkı ve görüşleriyle destekleyen psikolog, pedagog Dr. İlhami Atabay'a ve redaksiyon çalışmasına katılıp düzeltme önerileri sunan sosyal pedagog Mehmet Savaşçı'ya teşekkürlerimizi sunarız.

Text / Metin:

Ali Poyraz

Fachliche bzw. redaktionelle

Dr. İlhami Atabay, Pädagoge MA, Psychologe

Unterstützung / düzeltme ve katkılar:

Mehmet Savaşçı, Dipl. Sozialpädagoge

Titelblatt / Kapak resmi:

Bettina Weigelt

Bezug / Dağıtım:

AÇILIM, in München kostenlos / Münih'te ücretsiz

Gestaltung / Mizanpaj:

Ali Poyraz

Auflage / Tiraj:

5000, 12/2006

Herausgeber / Yayınlayan:

© AÇILIM - präventive Arbeit mit Migrantenfamilien

AÇILIM wird gefördert von der

Landeshauptstadt
München
Sozialreferat

Präventive Arbeit mit Migrantenfamilien

Rosenheimer Str. 135, 81667 München
Tel: 089 – 44 11 97 80, Fax: 089 – 44 11 97 81
@: ali.poyraz@aka-muenchen.de
Internet: www.acilim.de

Träger: AKA - Aktiv für interKulturellen Austausch e.V
Zuschussgeber: Landeshauptstadt München Stadtjugendamt

Değerli Anneler ve Babalar,

İlkokullar, yuvalar, dernekler, camiler ve sosyal kuruluşlarda yaptığımız toplantılarda çocuklarının geleceği hakkında duydukları endişeleri anne-babaların gözlerinden okumak mümkün. “Çocuğumun okul durumu ne olacak? 4üncü sınıftan sonra nereye gidecek? Bir meslek sahibi olabilecek mi? Nerede hangi kursa gönderebilirim” gibi soruların arkasında yatan korkularını açıkca dile getiriyorlar. Bazıları da “Öğretmeni ilgilenmiyor. Bunlar yabancı veya Türk düşmanı. Öğretmen ‘bu çocuk ancak Hauptschule’ye gidebilir’ diyor. Hep Türk çocuklarını Sonderschule’lere gönderiyorlar!” gibi sözlerle hayal kırıklıklarını dile getiriyor.

Gerçeğin bir değil bir çok yüzü var. Okul sisteminin alt sosyal tabaka çocuklarına fırsat eşitliği tanımadığı doğru. Bunu bilimsel araştırmalar gösteriyor. Bizlerin de çoğu alt sosyal katmanlardan olduğu için, çocuklarımız bundan önemli oranda etkileniyorlar. Belirli bir yabancılar grubuna ait olmaktan doğan dışlanma rizkleri de buna ekleniyor. Ancak araştırmalar gerçeğin bir diğer yüzünü de gösteriyor: Çocuğun okuldaki başarısı okul öncesi dönemde aldığı teşviklere büyük ölçüde bağlı. Bu neredeyse geleceğini belirliyor. Bu teşviklerden mahrum kalmış çocuklar yarıya bir kaç yüz metre arkada başlamak zorunda kalıyorlar. Okul öncesi döneme ilişkin görevleri ne sistem ne de biz hakkıyla yerine getiriyoruz. İlerde ise en iyi ve en iyi niyetli okul sisteminin ortaya çıkan büyük farkları kapaması olanaksız. Ayrıca yaşadığımız çağda anaokulu, okul gibi kurumlar çocuğun tüm eğitimini üstlenmiyorlar; zaten bu işi tamamen onlara bırakmak, onlardan beklemek yanlış bir anlayış. Bu küçük broşürde sorunun bu yanını kısaca ele alacağız. Baba ve annenin çocuğun gelecekteki başarısını nasıl hazırlayabileceğini irdelemeye çalışacağız. Ruhun ve bedenengeli olmayan çocukların “düzgün mü, eğik mi” yetişeceği büyük oranda baba ve annenin eğitim yöntemlerine bağlı. Gerçi bu her şeyi belirlemiyor, ama temeli atan onlar.

Çocuğun yaşam ortamı

- Çocuk **sevgi**yle yeşerir, **övgü**, **takdir** ve arada bir küçük **ödüll**erle daha yeni başarılarla doğru atılım yapma isteği kamçılanır. Sevgi sadece çocuğu iyi beslemek, iyi giyindirmek değildir. Sevgi aynı zamanda çocuğun gelişimi için gerekli uğraşılara yeterli zaman ayırmaktır. Aşırı kollamak, yaşının gerektirdiği iş ve görevleri yaptırmamak sevgi değildir, çocuğun gelişimini engellemektir. Çünkü amaç, yaşının gerektirdiği her işi kendi başına çözebilecek bağımsız, bireysel ve sosyal sorumluluk bilincine sahip, adil şahsiyetler yetiştirmektir.
- Anne-baba ile çocuk arasındaki **güven ortamı** sürekli tazelenmeli ve onaylanmalıdır.
- Çocukla birinci elden ilgilenen kişi sayısı özellikle ilk başlarda az sayıda olmalı, çocuk elden ele dolaşmamalıdır. **Süreklilik** ve devamlı **yinelenen olumlu izlenim ve deneyimler** güven ortamının baş koşuludur.
- Korkutma ve itaata zorlama, çocuğu “*uslu*” ama *çekingen*, *pısrık*, *girişimci ruhu olmayan bir kişi* yapar, şahsiyet gelişimini, bağımsızlığa doğru gelişimini köreltir, güdük yapar.
- Çocuğa ayrılan **zamanın süresi** önemli de olsa, **yoğunluğu ve kalitesi** çok önemlidir. Onun gereksinimlerine cevap vermelidir. Babaların az da olsa zamanlarını görev savmak için değil, çocuk için anlamlı uğraşılara ayırmaları gerekir.
- **Çocuk başlı başına bir şahsiyettir**. Gururu kırılmamalı, başkalarıyla kıyaslanmamalıdır. “**Hayır’larına**” saygı göstermek özgüvenini arttırır, sizin “*hayır’larınıza*” **saygıyı** öğrenir.

Ne bedensel **şiddetin**, ne de sözler ve tutumlarla uygulanan manevi şiddetin **çocuk eğitiminde yeri yoktur**. Sert ve yüzü asık tavırlar gelişimini köstekler. Size yapılmasını istemediğiniz uygulamaları çocuğa yapmanın onda da benzeri duygular yaratacağını unutmamak gerekir.

- Anlamlı, mantıklı, çocuğun yolunu yordamını bulmasına yardımcı **kurallar** tutarlı uygulanmalıdır. Kurallar onu koruduğu gibi aynı zamanda onu yönlendirir. Ancak uyulması mümkün, olumlu işlevi olan kurallar koyulmalıdır. Sizin bile uymayacağınız kuralları

koymakta yarar yoktur. Kurallar mümkün olduğunca birlikte koyulmalı, aile içinde herkesin uyması için çaba sarfedilmelidir. Anne-baba bu konuda uzlaşmaya varmalıdırlar.

Gelişim aşamasına uygun olarak kurallar değiştirilmeli ve ilgili herkesin bu anlaşmalardan kazançlı çıkmasına bakılmalıdır. Gönülsüz yapılan işler ne verimli olur, ne de insanlar bu tür kurallara uyarlar. Kurallar, **arada bir istisnalara** da yer olduğu sürece kuraldırlar. Anne ve babanın bu konudaki uygulamaları farklı olmamalı, birbirine uyum sağlamalıdır. Çocuk veliden birini diğerine karşı kullanmanın mümkün olmadığını görmelidir. Ayrıca kurallara uymama, dövme gibi bedensel, odaya kapama gibi gurur kırıcı, aşağılayıcı manevi cezalara yol açmamalıdır. Tepkiler anında gösterilmeli. Yaptırımlar ağır olmamalı; kısa bir süre için ve yaşamsal olmayan “*avanta*” türü şeylerden bazı kısıtlamaları aşmamalıdır.

Dişlerin çıkmaya başlaması ile birlikte her yemekten sonra birlikte diş fırçalama, belirli saatlerde yemek yeme ve yatıp kalkma gibi, oyundan sonra etrafı birlikte toplama gibi sürekli yinelenen olaylarda tutarlı kalmak çocuğun düzen ve kural bilincini pekiştirir.

- Çocuğun kendine özgü **mekâna** gereksinimi vardır. Oda veremiyorsanız en azından evde sadece ona ait sabit bir köşe ayırınız, bu köşeyi istediği gibi kullansın. Ev düzenini konuklara göre değil çocuğun gereksinimine göre ayarlayınız. Çocuklu eve gelen misafir bunu bilir.
- **Çocuk duyularıyla**, görerek, işiterek, koklayarak dokunup elleyerek, bol bol deneyerek, yapıp bozarak **oyun** karakteri taşıyan uğraşlar **yoluyla öğrenir**, gelişir. En çok da en güvendiği insanları, yani **anneyi, babayı, kardeşi örnek alarak öğrenir**. Ancak dış sosyal yaşam geliştikçe çevresindeki başka insanları da örnek almaya başlar. Ama temel evde atılır. Aile içinde örülen yaşam dokusu küçük değişikliklere uğrayarak kaba hatlarıyla yaşam boyu sürer gider.
- Küçük çocuklu aileler - çocuk 4 yaşına gelene kadar - o yatmadan önce **kesinlikle televizyon** seyretmemeli, hele 3 yaşından önce bunun zararlı olacağı unutulmamalıdır. Çocukla haftada bir kaç kez aşmadan önceden *belirlenen Kinderkanal, die Sendung mit der Maus, Löwenzahn* ve benzeri şiddet içermeyen, geliştirici çocuk yayınları/programları, ama tek bir programla sınırlı kalarak beraberce seyredilmeli ve bu süre boyunca program hakkında açıklamalar

getirmeli, özellikle çocuk duygu ve izlenimlerini anlatmaya cesaretlendirilmelidir. Yatmadan önceki son yarım saatte televizyon seyretmek kesinlikle söz konusu olmamalıdır.

- **Kız-erkek ayırımı yapmaksızın** her çocuğa evde yapılan iş ve uğraşılara katılma şansı verilmelidir. Yaptığınız her işi aynı zamanda sözlü olarak anlatmak, onun “*Neden ve Niçinlerini*” bir sınavdaymışçasına ciddi ve en iyi biçimde ayrıntılı, ama tane tane anlatmak gerekir. Konuşmalar daima en iyi bildiğiniz, yani bilgi ve duygularınızı en iyi aktarabildiğiniz dilde olmalıdır. Bilim **anadiline** (birinci dile) ayrıntı ve zenginliği ile iyi hakim olanların, başka dilleri daha çabuk ve daha iyi öğrendiğini söylemektedir. En iyi bildiği dilde iki kere ikinin dört ettiğini kavrayamayanların bunu sonradan öğrendikleri bir dilde kavramaları çok güçtür. Amaç **bilgi birikiminizi en anlaşılır şekilde aktarmaktır**. Bu nedenle **bilmediklerimizi öğrenmek** için çaba sarfetmemiz gerekir. Anne-babasının bu çabasını görmek bile çocuğu öğrenmeyi öğrenme yönünde kamçılar.

Almanca bilmeyen velisinin öğrenmek için kursa gittiğini, çaba sarfettiğini görmek, bunun önemini çocuğa gösterir, böylece veli çocuğa örnek olmakta, olumlu sinyaller vermektedir.

- Çocuğa gerekli **donanım** sunulmalıdır. Oyuncaklarda onu aktifleştiren, fantazisini uyandıran, el becerilerini, zihinsel yeteneklerini geliştiren özelliklere bakılmalı, çocuğu pasifleştiren, onu seyirci, tüketici durumuna düşüren oyuncaklar tercih edilmemelidir. Çocuklu evlerde, tür tür renkli kalem, sulu boya, çocuk makası, tehlikesiz yapışkanlar, kağıt, oyun hamuru, karton ve el işlerine yarayacak materyaller bol miktarda bulundurulmalıdır. Gözetim altında çocuk çeşitli aletler ve işlevleri ile tanıştırılmalı, **deneme olanağı** sağlanmalıdır. Ambalaj kartonları, tuvalet ve mutfak kağıdı ruloları, reklamlardaki resimler, ip ve yün artıkları, at kestaneleri, yaprak, kozalak, meşe palamudu gibi akla gelebilecek sayısız nesneden istifade etmek gerekir. Bit pazarlarında kitap ve özellikle işe yarar oyuncaklar/oyunlar bulmak mümkündür.

Anne-baba oyunu, doktorculuk, öğretmenlik, polis ve itfaiyecilik gibi gerçek yaşam alanlarını veya fantazi dünyasını konu alan **rollü oyunlar** çocuğun fantazisini işletmeye, konuşma ve düşünme süreçlerini geliştirmeye yaradıkları gibi, bir dizi kuralı oyun çerçevesinde öğrenmeleri açısından çok faydalı uğraşılardır.

Masal anlatmak, **çocuk kitabı** okumak ve bunlar hakkında konuşmak çok özel bir işlev taşırlar.

- Çocuk eğitmek ve yetiştirmek, çocuğu dünyaya getirmekten çok daha güç bir iştir. Anne-baba olmak iyi düşünülmüş bir karar olmalıdır. Bu kararın beraberinde zorluklar ve büyük sorumluluklar getireceğinin bilincinde olmalıyız.

Demir tavında dövülür!

İnsan hayat boyu öğrenme sürecinde, bu kesin. Ama buna rağmen her şeyin en uygun bir zamanı ve yaş dönemi var. Özellikle yetenek ve beceri gelişimi için bu geçerli.

*Kalıtımsal olarak doğuştan varolan yetenek gelişim potansiyeli insanoğlunun ortaya çıkışından beri hemen hemen hiç değişmedi denirse, büyük bir yanlış yapılmış olunmaz. Taş çağı insanı yavrusu günümüz koşullarında yetişseydi, yaklaşık bizimkine benzer bir yetenek gelişimi gösterebilirdi. Ters durumda da çağımız bebeği taş çağı ortamında yetişse, o çağ insanının yetenek gelişimini aşamayacaktı. Normal koşullarda insan yavrusu tahayyülü bile güç bir gelişim potansiyeli ile dünyaya gelmekte ve - bu potansiyelin çerçevesi ile sınırlı olarak - aldığı uyarımlarla gelişim göstermektedir. Hiç bir canlı bir diğeriyle tamamen özdeş değildir. Buna rağmen özdeş yani aynı kalıtımsal önkoşullara sahip iki insan yavrusu olduğunu varsayalım: Bunlardan birinden **dahi**, diğerinden ise **tam tersi bir insan** ortaya çıkabilir. Bunun nedeni aldıkları uyarımların farklı olmasıdır. Hangi uyarımın, ne zaman, nasıl, hangi yoğunlukta, hangi çevresel koşullarda ve ortamda verildiği gibi hususlar gelişimi belirlemektedir. Yetenek potansiyelinin sınırları kalıtımsal olarak çizilmiştir; verilen uyarımlar bunları aşamamakta, ama çoğu kez bu sınırlara yaklaşmak bile mümkün olmamaktadır.*

Tohumdan çiçek olabilir, ama toprak uygunsu, suyu zamanında ve doğru miktarda verilirse İnsanoğlunun bir talihsizliği - ama belki de büyük şansı - bu gizli yeteneklerin belirli dönemlerde/ yaşlarda açılıp saçılabilmesi, ve bu dönemlerin pek uzun olmaması.

İşleyen demir ışıldar

Çevresinden aldığı uyarım, itki ve sinyallerin tür ve yoğunluğuna göre bebek ve küçük çocuk beyninin içindeki belirli sinir ağları ve bağlantıları güçlenip pekişiyor, tersi durumlarda da güdükleşiyor. Bu uyarımlar, çocuğun derin duygusal bağlarla bağlı olduğu ve güven duyduğu yetişkinler tarafından yapıcı bir ortam içinde duru, sakin bir şekilde verilirse ve sürekli tekrarlanırsa çocuğun zihinsel gelişimi en kalıcı ve olumlu şekilde etkilerler.

Sahnelerin ve resimlerin durmadan değişmesi, sürekli hareket içermesi ve arka planında gürültü ve seslerin baskın olması nedeniyle örneğin televizyon yayınları küçük beyinlerdeki ağlaşma ve bağlantı kurma sürecini olumsuz etkileyebilir. Çocuk beynindeki bu ağlaşma, çocuklar deneye deneye, yanılıp düzelte düzelte oynadıkları zaman, doğrudan doğruya kendileri deneyim yaptıkları zaman kalıcılaşmaktadır.

Başlangıçta var olan ağın sadece kullanılan bölümleri işlev görüyor. Her çocukta biraz farklı zamanlarda da olsa, gelişim gözeneği diyebileceğimiz pencereler sanki ayarlanmış bir saat gibi belirli bir dönemde açılıyor ve bir süre sonra kapanıyor. Belirli yetenek ve yetiler bu süre zarfında gelişme şansına sahip. En hızlı ve verimli öğrenme dönemleri oldukça erken yaşlarda başlayıp sona eriyor.

Küçük çocuklar müsaıt ortamda iki ve hatta daha fazla dili bir arada hiç bir zorluk çekmeden, farkına bile varmadan oyunla karışık öğreniyorlar. On yaşından sonra ise giderek okulda yeni bir dili kelimeleri ezberleye-ezberleye, kuralları hafızlaya-hafızlaya öğrenmek zorunda kalıyorlar. Bazıları için bu, bitmeyen bir ızdıraba dönüşüyor. Çünkü konuşma/dil gelişim gözeneği ileri yaşlarda artık kapanmış oluyor.

Üç-dört yaşlarında sayı ve miktarlar arasındaki ilişkiler kavranmaya başlanıyor. Bunları bedensel deneyimlerle kazanılan zaman, mesafe, hız gibi fiziksel kavramlar takip ediyor. Sosyal bir yaratık olma, diğer insanlarla uyumlu sosyal ilişkiler sürdürme yeteneğinin öğrenilme dönemi iki yaşı civarında başlıyor. Bu da, anne-baba ile yakın diğer yetişkinlerin tutarlı ve güvenilir kurallara en başta kendilerinin uymalarını ve böylece tekrar tekrar örnek olmalarını gerektiriyor.

İnsanoğlunun yaşadığı en hızlı ve yoğun gelişim dönemi pek uzun değil, genellikle ilk üç yılın sonunda bu gelişim giderek duruluyor. Ahlakı

değerler ile sosyal ilişkilerdeki davranışlara ilişkin ikinci bir gelişim dönemi ise ergenlikten kısa bir süre önce oluyor. Bundan sonraki gelişimler, zorlukları aşı aşı bildiğimiz ve hiç de kolay olmayan öğrenme yöntemleri ile mümkün. Ama bunun sınırları da sözü geçen dönemlerde ulaşılmış yetenek gelişim düzeyi ile çizili kalıyor.

Yani en sıkı, en çok, en uzun çalışma ile varılabilecek en üst nokta, belirli bir çağda çizilmiş çerçeveyi aşamıyor. Yetenek gelişimi yüksek düzeylere varmış olanlar daha çok ve çabuk öğrenirken, diğerleri artık çok güç öğreniyorlar ve bazı konuları, bazı ilişkilerin içeriğini, nedenlerini öğrenemiyorlar. Konu kafaya girmiyor. Nedeni aptal olmaları değil, „akıl dağıtıldığı“ dönemleri dolu dolu yaşamalarına olanak sağlanmamış olması, nasiplerini almaları için ellerinden tutulmamış olması.

Kısaca ilk yaşam yıllarındaki kazanımlar geleceği belirliyor.

Her çocuğun bireysel gelişimi farklı, o ana kadar yapmış olduğu deneyimler farklı: yukarda bahsedilen gelişim dönemleri değişik zamanlarda ortaya çıkabiliyorlar. Çocuk uğraştığı şeylerle hangi yönde gelişime açık olduğu sinyalini veriyor. Anne-babaların onları iyi gözlemlmeleri ve buna göre sunum ve uyarımlarla onları teşvik etmeleri gerekiyor.

Burada konuşma/dil yeteneğinin gelişimi üzerinde durmakta yarar var. Ana karnında annenin sesini duyarak gelişen çocuk dünyaya gelince onun sesini tanıyor. Dört aylıkken konuşma içinde geçince kendi adını, bir süre sonra da anne, baba deyimlerini tanıyor. Birinci yılın sonunda anadilinin seslerini ayırdedebiliyor, bir kelimenin ne zaman başladığını ne zaman sona erdiğini farkedebiliyor, yaklaşık 60 kavramı anlayabiliyor. Hatta bundan kısa bir süre önce hayvanlar, arabalar, mobilyalar gibi kaba kategorileri birbirinden ayırabiliyor. Kısaca konuşmaya başlamadan anadil dilbilgisinin temel iskeletini kavriyor.

Konuşma ve dil gelişimi ile düşünce süreçleri birbirlerini karşılıklı etkiliyor. Yani çocukla düzgün, düzenli konuşmak, olayları anlatmak, sebep sonuç ilişkilerini izah etmek onun zihinsel faaliyetlerini etkiliyor.

Zihinsel faaliyetler sadece sözlü anlatımlarla yeterince teşvik edilemiyor. Sözlü anlatım yazı dilinin derinliğine ve zenginliğine

ulaşamıyor. Yazı dili ile ilişkinin çok küçük yaşlarda kurulması gerekiyor. Bu yönde merak ve isteğin uyandırılması ilerde okul başarısının en önemli anahtarlarından biri. Bunun için konulara göre seçilmiş resimli çocuk kitaplarını düzenli okumak, çocuğa verilebilecek en geliştirici ve o kadar da zevkli bir destek.

Güncel araştırmalar çok küçük yaşlardan itibaren kendisine düzenli kitap okunarak yetiştirilen çocukların bundan mahrum kalan çocuklardan bir kaç yıla varan bir gelişim farkıyla okula başladıklarını bir kez daha vurguluyor. Çünkü bu çocukların dilsel gelişimleri, düşünmeye ilişkin yetenekleri ve dolayısıyla okuduklarını anlayıp uygulama yetenekleri gelişiyor. Araştırmalar yalnız bunu göstermiyor. Okuyup-anlama-anladığını yansıtma yeteneğinin gelişim düzeyi matematik ile fizik, kimya, biyoloji gibi derslerdeki randımanı derinden etkiliyor. Bu yeteneği gelişmiş olanlar genellikle matematikte de, doğa bilimleri derslerinde de başarılı oluyorlar.

Okuma-yazma ilkokulda öğreniliyor. **Ders** verir gibi bunu küçük çocuklara **öğretme iddiasına** girmek yanlış, hatta zararlı olabilir, isteğini kırıp iştahını kaçırabilir. İsteklendirme çabası oyun ve keyifli uğraşı çerçevesini aşmamalı. Demek ki, okuyup-anlama-anladığını yansıtma yeteneğinin temeli ilkokuldan çok önce atılıyor, bu da çocuğun geleceğini belirliyor. Bedensel, sosyal ve diğer gelişim teşviklerini unutmadan çocuğa düzenli kitap okumak, onun erken çağda yazı diliyle tanışmasını sağlıyor. Öğrenme merak ve dürtüsünü kamçılıyor. Okuma isteği ve kitap sevgisini artırıyor. Eteğinizi, pantolonunuzu çekiştirerek „*Baba, anne, abla hadi bana kitap oku!*“ diye sızlanıp size huzur vermeyen çocuk, artık başarının anahtarını elinde tutuyor.

Kurumlarla ilişkiler / Danışmanlıklar

Öğretmenlerin en yakındığı konulardan biri Türk velilerinin okulla ilişkilerinin yetersiz bir düzeyde olması. Almancayı yeterince bilmemek, bir engel olarak görülmemelidir. Babanın ve annenin çocukla ilgilendiği - daha sorunlar ortaya çıkmadan, okula davet edilmeden - öğretmen ve eğitmenlerin görüşme saatlerinde, gerekirse randevu alarak veyahut mümkünse kapı arası görüşmelerde sürekli gösterilmelidir. Özellikle anaokulunda eğitmenlerden çocuğun gelişimine ilişkin gözlemleri hakkında bilgi almak, sorun varsa çözüm önerilerini, nerelerden bilgi

ve destek alabileceğinizi öğrenmek ve zamanında harekete geçmek gereklidir. Çocuğunuzun gelişimi, özellikle bu yaşlarda kendi akışına bırakılamayacak kadar önemlidir. Ancak zamanında yapılacak müdahale fayda getirebilir. Öğretmen ve eğitimlerle kurulacak önyargısız ilişkiler belki de bir çok sorunun yoğunlaşmadan çözülebilmesini sağlayacaktır. Özellikle babaların da bu ilişkileri bizzat sürdürmeleri gerekir. Böylece hem kendi çocukları için yararlı olacaklar ve hem de „haşin, çocuğuyla ilgilenmeyen, sert Türk erkeği“ imgesi yerine „sevecen, çocuğuna zaman ayıran, sevimli Türk baba“ imgesinin yerleşmesine katkıda bulunacaklardır.

Bu bölümü bitirirken eğitim ve aile danışmanlıklarının (Erziehungs- / Familienberatungsstellen) önemini bir kez daha vurgulamakta yarar vardır. Bunlar semtlere göre görev dağılımı yapmaktadırlar. Almancaınız zayıf da olsa semtinizdeki danışma kurumuna başvurunuz. İletişim sorunu varsa o kurumla birlikte çözüm aramaya çalışınız ve bu konuda da destek isteyiniz. „Dil nedeniyle anlaşılamıyorum“ diye gitmezseniz ne kadar insanın yardıma gereksinimi olduğu ortaya çıkmaz ve dolayısıyla iletişim sorununa çare de aranmaz. Sonuçta uzman kişi ve kurumların size sunabileceği hizmetlerden yoksun kalırsınız.

Sorunlar kendi başınıza çözemeyeceğiniz ve profesyonel yardıma gerek gösteren boyutlara varmışsa semtinize bakan yetkili Sozialbürgerhaus'a giderek Bezirkssozialarbeit'a başvurabilirsiniz. Alınacak önlemleri başlatacak, gerekirse başka kurumlara iletecek yetkili resmi kurum burasıdır. Bu makamlar yasaların çizdikleri çerçeve dahilinde görev ve yükümlülüklerini yerine getirirler. Öncelikle çocuğun çıkar ve سلامتini kollamak ve savunmak zorundadırlar. □

Yakın akraba evlilikleri çocuğun bedensel ve zihinsel gelişimi açısından sakıncalar içerebilir, giderilmesi mümkün olmayan olumsuz sonuçlara yol açabilir.

Hangi Sosyalb rgerhaus Nerede?

(Parantez içinde bağlı olan semtler)

Mitte (Altstadt - Lehel, Ludwigsvorstadt
Isarvorstadt, Maxvorstadt)
Schwanthalerstr. 62, 80336 München
Tel. 233 46600 oder 233 46608

Schwabing - Freimann
(Schwabing-West, Schwabing - Freimann)
Winzerer Str. 47, 80797 München
Tel. 233 33801

Orleansplatz (Au - Haidhausen, Bogenhausen)
Orleansplatz 11, 81667 München
Tel. 233 48000 oder 233 48010

Sendling (Sendling, Sendling-Westpark)
Meindlstr. 20, 81373 München
Tel. 233-33604

Laim - Schwanthalerhöhe
Dillw chterstr. 7, 80686 München
Tel. 233 42800 oder 233 42900

Neuhausen - Moosach
(Neuhausen - Nymphenburg, Moosach)
Ehrenbreitsteinerstr. 24, 80993 München
Tel. 233 46100

Milbertshofen - Am Hart
Knorrstra e 101-103, 80807 München
Tel. 233-41270

Berg am Laim - Trudering - Riem
Streitfeldstr. 23, 81673 München
Tel. 233 33300 oder 233 33399

Ramersdorf - Perlach
Thomas-Dehler-Str. 16, 81737 München Tel.
233 35398 oder 233 35299

Giesing - Harlaching
(Obergiesing, Untergiesing-Harlaching)
Streitfeldstr. 23, 81673 München
Tel. 233 33298 oder 233 33223

Plinganserstra e (Thalkirchen - Obersendling -
Fürstenried - Forstenried - Solln, Hadern)
Plinganserstr. 150, 81369 München
Tel. 233 34750 oder 233 34800

Pasing (Pasing-Obermenzing, Aubing-Loch-
hausen-Langwied, Allach-Untermenzing)
Landsberger Str. 486, 81241 München
Tel. 233 46401

Feldmoching - Hasenberg
Knorrstr. 101-103, 80807 München
Tel. 233 41100

Hangisine gitmeniz gerektiğini internette de
bulabilirsiniz. ıkan forma cadd e ismi ve ev
numarasını verip sorunuz:
[http://www.muenchen.de/Rathaus/soz/
sozialbuergeraeuser/37950/
index.html#sbhsuch](http://www.muenchen.de/Rathaus/soz/sozialbuergeraeuser/37950/index.html#sbhsuch)

M ninh'te ocuk bakım kurumları hakkında internette bilgi

- [http://www.musin.de/kita/
einrichtungen/](http://www.musin.de/kita/einrichtungen/)
(Burada semt veya adrese
göre bakabilirsiniz)
- [http://www.muenchen.de/
cms/prod2/mde/_de/
rubriken/Rathaus/80_scu/
pdfs/kita05.pdf](http://www.muenchen.de/cms/prod2/mde/_de/rubriken/Rathaus/80_scu/pdfs/kita05.pdf)

St dtische Sing- und Musikschule

Gasteig, Kellerstr. 6
81667 München
Tel.: 48098-4401

Geniş bilgi:

[http://www.muenchen.de/
cms/prod2/mde/_de/
rubriken/Rathaus/80_scu/
schulen/schularten/sms/
anmeldgrdst.pdf](http://www.muenchen.de/cms/prod2/mde/_de/rubriken/Rathaus/80_scu/schulen/schularten/sms/anmeldgrdst.pdf)

St dtische Schule der Phantasie

Implerstr. 9, 81371 München
Tel.: 233 398 23/34
Geniş bilgi: [http://
www.musin.de/download/
schulen/kursanmeldung.pdf](http://www.musin.de/download/schulen/kursanmeldung.pdf)

Okul  ncesi destek programı Hippy Projesi

LH München, Stadtjugendamt
St.-Martin-Str. 34a
81541 München
Tel.: 089/233-20187

Öneriler

- Olanak ve yer bulursanız çocuğu 3 yaşından önce kreşe gönderebilirsiniz (yarım gün de yeterlidir)
- Yuvadadan önce anne-çocuk oyun gruplarına katılınız (Mütterzentren, Kirchen, Sozialeinrichtungen). Yoksa bir kaç anneyle birlikte kurunuz. Bunun için kurumlardan veya Türk derneklerinden yer ve destek isteyiniz.

Grup içinde sosyal ilişkilerin oluşup pekişmesi hem anneye ve hem de çocuğa çok yararlıdır.

- Çocuğu en geç 3 yaşında anaokuluna gönderiniz, en az saat 8.00 - 14.00 arası. Alman ve yabancı çocuk dengesi yeterince Almanca öğrenmeye müsait görünmüyorsa başka semtlerdeki yuvalara götürünüz. Çok önceden, çok yere, sadece belediye ve kiliseler ve diğer sosyal kurumların yuvalarına değil, veli girişimlerinin yuvalarına da başvurunuz ve ısrar ediniz.

Çocuğunuzun iyi Almanca öğrenebilmesi için kendisine dil örneği olacak, duyacağı ve konuşacağı yeterli sayıda Alman çocuğa gereksinimi vardır.

- Hippy Projesi gibi okul çağı öncesi desteklerden yararlanınız
- Erken müzik eğitimine (städttische Musikschule) 4 yaşından itibaren başlayacak şekilde 1 yıl önceden kayıt ettirebilirsiniz. Ders semtteki Grundschule'lerde yapılmaktadır.
- Çocuğa teşviğin yanı sıra belki Alman arkadaş da edinme fırsatı verebilecek el işleri, resim, yüzme, dans kursu gibi düzenli sunular ile okumalar, tiyatro gösterisi, çocuk eğlenceleri gibi etkinliklere katılınız. Müze, sergi, kütüphane, hayvanat bahçesi gibi yerleri ziyaret ediniz. Yuva, çocuk doktoru vb. kurumların ilan tahtalarına hep göz atınız!
- Çocuğun gelişimini sürekli gözlemleyiniz! Çocuk eğitimi konusunda kitaplar, toplantılar ve danışmanlıklar yoluyla sürekli bilgi edininiz.
- Yuva, okul ve Hort gibi eğitim ve bakım kurumlarının veli toplantı ve görüşmelerine düzenli gidiniz.

- **Bebeklikten başlayarak sıkı bir teşvik**
- **Okulda başarı**
- **İyi bir meslek eğitimi**
- **İş ve sağlam bir gelecek**

Şu anda bu saydıklarımızın maalesef tersi durumu yaşıyoruz: Almanya'da Türk azınlığının üçte biri yoksul. Bir o kadarı da yoksulluk sınırına dolu dizgin yaklaşıyor. Nedeni: işsizlik. İşsizlik bizi neden daha fazla etkiliyor? Sadece yabancı, müslüman ve Türk olduğumuzdan mı? Yoksa içimizde hiç mesleği olmayanların veya geçerli bir mesleği olmayanların sayısının çok fazla olmasından mı? Şu bir gerçek: nedenler tek değil, çok kaynaklı.

İyi bir meslek eğitimi görmemiş olanlara, kendini sürekli yenilemeyi öğrenmemiş olanlara iş bulmak iyice güçleşiyor. Bulunan işler de geçime yetmiyor. Almanya artık ileri sanayi toplumu olma özelliğinin yanı sıra bilgi toplumu ve önemli bir bilim toplumu. Basit, ciddi bir meslek eğitimi istemeyen işleri yapacak olanlara gereksinim azalıyor. İyi bir meslek öğrenmek de iyi bir genel eğitim görmeyi önkoşuyor. Daha okula başlamadan yolun önemli bir bölümü belirleniyor. Başarı sadece Almanca bilmeye değil, çocuğun tüm yeteneklerinin gelişim düzeyine bağlı. Çünkü öğrenilen Almancanın düzgün olması yetmez, derin olması da gerekiyor. Anadilinde derinliğe kavuşamayan için zor bir durum.

Küçük çocukluk döneminde verilmeyen teşviği, eğitim sistemi henüz düzeltecek durumda değil. Maalesef siyasi kararlar çoğu kez oy kaygısıyla alınıyor. Çözümü yine sadece sistemden ve başkalarından beklersek daha çok bekleyeceğimiz belli! Ama çoğunluk toplumu yerinde durmuyor. Özellikle çocuk eğitiminde iddialı. Depara kalkmış akademisyen aileler, iyi eğitim görmüş anne-babalar toplumsal ölçüyü belirliyorlar. Çıtayı gittikçe yükseltiyorlar. *"Lütfen ortalama gelişim hızını düşürün, okuldaki randıman beklentisini düşürün!"* demek mümkün değil. Olsa olsa çocuklara okul ve kurumlarda bireysel teşviklerin yoğunlaştırılmasını istemek mümkün.

Çocuklarımızın en hızlı, yoğun ve kalıcı öğrenebileceği yılları iyi değerlendirmek zorundayız. Doğuştan getirdikleri yetenek ve

potansiyellerin gelişmesini desteklemek zorundayız. Anne-baba olarak bu sorumluluğun büyük bölümü bize düşüyor. Bize düşen görev başkalarına havale edilemez.

Eğitim ve okul sisteminin alt katman çocuklarını elemeyecek, arkada kimseyi bırakmayacak bir yapıya, bireysel desteklerle ileri götüreceği bir yapıya kavuşturulması için birlikte mücadele etmek, yeterince müttefik kazanmak bizim görevimizdir. Kendi çıkarlarımızın mücadelesini savsaklayarak, “Başkaları sürdürsün!” demek, ya da “Benim elimden ne gelir ki!” bahanelerinin arkasına sığınmak, bugünkü duruma razı olmaktır.

Okulda başarının temelleri bebeklikten başlayarak atılıyor

- Okulda başarı, başka önkoşulların yanı sıra büyük çapta okuyup-anlama yeteneğinin gelişimine bağlı!
- Okuyup anlama, anladığını yansıtırma yeteneği anahtar yetenek, diğer kapıları açan yetenek!
- Okuyup anlama yeteneği gelişmiş çocuklar, genellikle matematik ve doğa bilimlerinde başarılı oluyorlar!
- Okuyup anlama yeteneğinin düzeyi düşünme süreçlerini, olay ve olgular arasındaki karmaşık ilişkileri anlama düzeyini belirliyor, geleceğimizi belirliyor!
- Okuyup anlama yeteneğinin temeli bebeklikten başlayarak atılıyor!

- **Okuya okuya okuma**
 - **Yaza yaza yazma**
 - **Yüze yüze yüzme**
 - **Bine bine de - örneğin - bisiklet sürme**
 -
- öğrenilir.**

**Konuşma - okuma - düşünme - anlama
karşılıklı bir etkileşim ve geliştirim süreci içindedirler.**

Bir çok etkenin yanı sıra çocuğun yazı dili ile olan ilişkisinin yoğunluk ve derinliği, bilişsel yetilerinin gelişiminde belirleyici rol oynuyor!

Bunun için de

- okunacak bol kitap
- yontulacak bol kalem
- tüketilecek bol boya
- doldurulacak bol müsvedde kağıdına
- oynanacak oyuncaklara, müsait yer ve mekâna
- şiddetten uzak, huzurlu ve sevecen bir aile ortamına
- vs. gerek var.

Bir de

- çocuğu yönlendirecek
- ona uyarımlar verecek
- onunla düşünüp kalkacak, oynayacak
- bunları nasıl yapacağını bilmiyorsa, öğrenmek için
 - zaman
 - enerji
 - kaynak ayıracak

ısrarcı değil, ama kararlı ve istekli ana-babaya.

Çocuk bir bütün. İyi gözlemleyerek zihni, sosyal, duygusal, bedensel yetenek ve becerilerinin hepsinin gelişimini desteklemek gerekiyor. Yuva öncesi dönem çok ama çok önemli! İlerde de yuvaya/okula koşturarak evdeki desteklerin devamı zorunlu. Çocuğun eğitim ve gelişiminde kurumların işlevi çok büyük. Ancak sadece bu yetmez!

Haklı veya haksız bir uygulama sonucu Hauptschule'lere giden, ancak *burayı dahi bitiremeyen* çocuklarımızın ezici çoğunluğu Almanya'da doğup yuvalardan, ilkokullardan geçtiler, ama yine de Hauptschule'yi dahi bitiremediler. Bunların oranları endişe verici düzeyleri aşmıştır. Sadece sistemin adaletsiz olduğunu kendi aramızda vurgulayıp durmak yetmez, değiştirmek için ne yaptığımızı sorgulamak gerekir. Kısaca aile ortamının ve ailesel destek ve teşviklerin yerini hiçbir kurum tamamen dolduramaz.

Anne-babanın veya çocukla ilk elden ilgilenen kişilerin yazı diliyle ve kitapla ilişkisi çocuğun gelişiminde büyük önem taşıyor!

- **Kitap sevgisi**
Bebekken arabasına tahta/plastik kitap takın, kitabı sevsin oynasın.
- **Her şeyin bir ismi var**
Renkli resimli kitapların resimlerini gösterin, nesnelerin isimlerini söyleyin, anlatın.
- **Yazıyla tanışma**
Giderek nesnelerin ismi yazılı kitapları kullanın. Yazı ile tanıştırın. Okuma işlemi ile tanışsın. Aynı yazıya bakarak değişmeden hep aynı sözcüklerin söylendiğini, sözcüklerin yazı olarak sabitleştiğini duyumsasın. Ses-söz ile yazının birbirine dönüşümünü yaşasın, kavrasın, meraklansın. Meraktan çatlasın!
- **Öğüt değil, iyi örnek**
Evinizde küçük de olsa muhakkak bir kütüphane olmalıdır. Çocuğunuz bununla tencere takımınızdan, arabanızdan çok daha fazla gurur duyduğunuzu somut tutumunuzdan görsün, hissetsin. Kütüphane sahibi olmak istesin ve olsun! Okuma konusunda çocuğunuza vereceğiniz en önemli mesaj, kendinizin düzenli okumasıdır. Bu güzel örnek, okuma aşkı ve alışkanlığını aşılayacaktır. Çocuklar öğütten değil, yinelenegelen örneklerden kalıcı olarak öğrenirler.
- **Çocuğa okumak şart**
Sizin kendiniz için okumanız yetmez! Çocuğunuza 1 yaşından itibaren yavaş yavaş başlayarak sayfalarında 1 - 2 kelime, 1 - 2 satır *yazı olan kitapları* - en azından yatmadan önce - hergün gösteriniz, anlatınız, okuyunuz. Yazı miktarı yavaş yavaş artsın.
- **Dinleme keyfi ve heyecanı**
Kitapları ballandıra ballandıra okuyunuz, tiyatro oynar gibi ses

tonunuzu konu ve karaktere uyarlayarak okumayı canlı, heyecanlı en başta da eğlenceli bir uğraşı haline sokunuz.

Çocuğunuza okuma hastalığı bulaştırınız; ona kitap okumadığınız zaman isyan etsin! Çocuğunuzu kitap kurdu yapabildiyseniz, işte o zaman kendinizle övünebilirsiniz. Yapamadıysanız çocuğu suçlamak yerine kendi tutum ve davranışlarınızı, çocuğun yaşam ortamını ve koşullarını sorgulayınız.

- **Okula başlasa da ona kitap okuyunuz**

Çocuğa düzenli kitap okuma görevinizi en az 2. sınıf sonuna kadar sürdürünüz. Okumayı öğrenince artık bir süre de o size okuyacaktır. Onu dinlemekten gerçekten zevk aldığınızı hissetsin. Uzun kitapları ve çocuk romanlarını okumaya uzun bir süre daha devam ediniz. Bilgisi, konsantrasyonu, uzun soluklu işlere alışması keyifli bir ortamda pekişecektir.

- **Okumak - anlamak - anlatmak - dinlemek**

Okuma süreci daima karşılıklı anlatmalar ve dinleşmeler ile yürütülmelidir. Okumanın - keyfi yanı sıra - ana amacı düşünme, kavrama, bilgi edinme sürecini yoğunlaştırıp derinleştirmektir. Okumayla/dinlemeyle edinilen bilgilerin yansıtılması, kullanılması, anlatılması gerekir. Yoksa süreç eksik kalır. Okuduğunuz kitap hakkında konuşunuz, özellikle çocuğu anlatmaya yüreklendiriniz. Hemen anlatmıyorsa başka bir zaman yine ağızını arayınız.

- **Yazı her yerde var**

Küçük çocuğun yazı dili ile ilişkisini kitap dışında da kurunuz: reklam kağıtlarında resimlerle harf ve rakam ilintisi, birlikte alış-veriş listesi hazırlama, dükkân isimlerinin tabelalarıyla ilişkilendirilmesi, harf veya simgeyle ses çağrıştırmı vs. vs.

Ayrıca: çocuğun ismi resimlerinde vs. yazılı olsun. Bugün artık okula başlayan çocuklardan ismini yazması beklenmektedir. Karalamalarla başlayarak mektuplaşma oyununu arada bir oynayınız.

Okula başlamadan okuma yazmayı söken çocuk sayısı gittikçe artmaktadır. Fakat bu yönde *kesinlikle* baskı yapmayınız.

Okul başlama yaşı Bavyera'da bir kaç yıl boyunca her yıl bir ay erkene alınmaktadır. Daha da küçük yaşlarda başlatılmasını yüksek sesle düşünen bilim adamları bile vardır.

- **Kitabın konu ve dili**

Kitapların günlük yaşamı, insanları, doğa ve dünyayı, kıyı, kenti, hayvanları, bitkileri vs. vs. konu alması, bunlar arasındaki ilişkileri açıklaması, neden/niçinlere yanıt vermesi, zengin bir dille bilgi aktarması önemlidir. Yaşam bilgisi içeren bol bol renkli, resimli kitabın yanı sıra fantazi geliştirecek öykü/masal kitapları da 4 - 5 yaşından itibaren gereklidir. Kitapların içeriği çocuğu geliştirici olmalı, yaşına uymalıdır. Çok okumak ve çok çeşitli konularda okumak hedef olmalıdır.

Öğrenmek beyinde mevcut bilgisel yapı taşlarına gerek gösterir. Mevcut olana dayanarak yeni bilgiler edinilip öğrenilir. Aynı şekilde okuma süreçleri bu bilgi yapı taşlarının oluşmasına ve zenginleşmesine yol açar. Kısaca yeni şeyler, eski yani mevcut ön bilgilerle etkileşim içinde öğrenilirler. Öğrenmeyi öğrenmek, bir anlamda da canlı, anlamlı, zevkli bir bağlam ve ortam içinde okumayı öğrenmektir. Ancak bundan her şeyi okuyarak öğreneceğimiz sonucunu kesinlikle çıkarmamak gerekir.

- **Sorular, yanıtlar, sebep-sonuç ilişkileri**

Bilmediğinizi sorunuz. Yanıt verebilmek için kendinize iyi bir ansiklopedi edininiz! Çocuklar için doğa, insan ve yapısı, hayvan ve bitki alemi hakkında, toplumsal yaşam, kent ve kırsal alan, çevre koruma gibi sayısız konuda ayrıntılı, fakat zevkli, bilgi içeren kitaplar dolu, 4 yaşından itibaren çocuklar için Almanca ansiklopediler var, satın alınız. Birlikte sorulara cevap arayınız.

Bilgi edinme, arayıp bulma yol ve seçeneklerini uygulamayla gösteriniz. Öğrenmeyi öğrenme, kendimize en uygun yöntemleri keşfetme, bilgi edinirken olmaktadır.

- **Fırsatlar**

Kitaplar, kalemler, kağıt ve boyalar, oyuncaklar, oyun malzemeleri - tehlikesiz olduğu sürece - daima çocuğun elinin altında, yani ya odasında ya da sadece kendine ait bir köşede ulaşabileceği bir yerde durmalıdır. Canı istediği an bunları alabilmelidir. Kendi ulaşamıyorsa bunlar yok sayılırlar. Yani, ha var, ha yok! Tatilde, yolculuklarda ve benzeri durumlarda asgari miktarda malzeme yanınızda bulunmalıdır. Bunun çok büyük faydasını göreceksiniz.

- **Kütüphane, ödünç kitap**

Birlikte çocuk ve gençlik kütüphanesine gidiniz. Uzun uzun kalınız. Üye yapınız. Ödünç kitap, oyun, müzik ve masal kasetleri, CD'leri alınız. Münih Belediye Kütüphanesinin bir çok şubesinde iyi seçilmiş Türkçe kitaplar da mevcut; 18 yaşına kadar ücretsiz üye olunmaktadır. Bunun dışında kütüphanelerin sunularını takip ederek çocuğunuzu Almanca/Türkçe kitap okuma günlerine götürünüz.

- **Çocuğa ait kitap**

Bit pazarlarında kitap da alabilirsiniz. Çocuğu, oturma yeri olan büyük kitapçıların çocuk kitapları reyonuna götürünüz. *Bal tutan parmağını yalar* misali, diğer çocuklar gibi kitapları ellesin! Kokusunu içine çeksin! Oturup uzun uzun incelesin! 1 - 1,5 Euro'luk bir minicik kitap alıp çıksanız da yeter. Bu konuda da seçme hakkı tanıyınız. Kendi konularında - bazen size zor da gelse - karar vermesini teşvik ediniz, ilerde bağımsız karar verebilme yeteneğini güçlendiriniz!

- **İzinde Türkiye'de kitap okumak, almak**

Türk yazarlarının kitaplarını satın alabilirsiniz. Ünlü Alman ve dünya masallarının neredeyse tümü türkçeleştirilmiştir; bu yönden de çocuğun donanımını tamamlayıp, bu masalları da tanımasını sağlamak sizin elinizdedir.

- **Kitap = beyin gıdası**

Tutumlu olunuz ama, kitap, geliştirici oyun ve oyuncaklar alma konusunda paraya kıyacak kadar bonkör olunuz. Aksi durumda çocuğun beyin gıdası eksik kalabilir. Tercihinizi çocuktan yana yapınız! Ayrıca çocuk dergileri de var. 5 - 6 yaşından itibaren arada bir - seçerek - alabilirsiniz veya bir dergiye abone olabilirsiniz. Çocuğun araştırmacı ruhunu kamçılaman dergileri tercih ediniz. Bu konuda eğitmen ve öğretmenlerden de fikir alabilirsiniz.

- **Televizyon konusunda önce özdenetim**

En erken 4 - 5 yaş civarından itibaren - önceden program dergisinden seçerek ve çocukla anlaşma yaparak - haftada en çok 2 - 3 kez yarımşar saat birlikte yaşa uygun ve her seferinde sadece tek bir televizyon programı seyredebilirsiniz. Seyrettiğiniz konuda konuşup çocuğunuzu iyi dinleyiniz. İyi seçilmiş programlardan sizin de öğrenebileceğiniz çok şeyler vardır. *Flimmo* çocuk TV-Program dergisi ve www.flimmo.de internet sayfaları programlar konusunda ayrıntılı bilgi vermektedir.

- Sanal alemin cazibesine kapılmayalım

Hiç bir televizyon yayını, hiç bir bilgisayar oyunu çocuğun özdeneyiminin yerini tutmaz! Lütfen unutmayınız! İnsanlığın bilgi birikimi yazı dili sayesinde kalıcılaşabilmiştir ve bundan okuyarak yararlanıyoruz. Lütfen bunu da unutmayınız! Bilgisayar oyunlarının = televizyon tüketiminin faydalı çerçevede kalması, zarara dönüşmemesi için önce kendinize tutarlı sınırlar koymaya çalışınız. Büyük çaplı anketlere dayanarak “aşırı ve bilinçsiz televizyon tüketimi çocukları, şişko, aptal ve hüzünlü yapıyor” diyen profesörlerin uyarılarına kulak verelim. Bir evde bir televizyon ilkesinden şaşmayalım! TV önünde geçirilen fazla zamanın başka uğraşların, hareketli ve canlı oyunların, öğrenilmesi gereken derslerin aleyhine kaybedilen zaman olduğunu kesinlikle unutmayalım!

AÇILIM’I KONFERANS VERMEYE DAVET EDEBİLİRSİNİZ

AÇILIM çocuk eğitimi ve teşvikine ilişkin konularda kurum ve derneklerle işbirliği içinde Münih’te Türkçe konferanslar, seminerler ve veli toplantıları düzenlemekte, pedagog, psikolog gibi uzman konuşmacıları bu toplantılara göndermektedir.

Çocuğunuzun gittiği anaokullarında, ilkokullarda, dernek, cami ve benzeri kuruluşlarda yöneticilerle görüşerek bu tür toplantıları düzenlemelerini rica

edebilirsiniz. Diğer Türk anne ve babalarının katılmasını sağlamak için onlara destek olabilirsiniz. İlgili duyanlar bizi arayabilirler: 089 - 44 11 97 80

AÇILIM’ın Cuma günleri saat 10.00 - 12.00 arasında Rosenheimer Str. 123, AKA-Laden’de sürdürdüğü yuva öncesi bir sunu: **Anne-Çocuk Oyun Grubu**

**Çocuk kendiliğinden büyümez,
büyük çaba gerektirir.
Çocuğu sevmenin ölçüsü,
onun gelişimine ayrılan
manevi ve maddi kaynaklardır.
Bu kaynakların en önemlilerinden
biri de üretken ve anlamlı zamandır.**

Herşeyin bir faturası vardır. Çocuk yetiştirmenin de.

Bu faturada

- öğrenip teşvik etmeye ayrılacak zaman
- verilecek sevgi
- gösterilecek sabır, tutarlılık ve sevecenlik
- harcanacak para
- alınamayacak kat ve tarlalar
- kaçırılacak televizyon serileri
- içilemeyen çay ve kahveler ile yenemeyecek olan poğaça ve börekler
- yapılamayan tadına doyum olmaz dedikodular
- bitmeyen sorular karşısında bilmediklerimizin ortaya çıkması
- sinir gerilimleri ve krizleri
- kahvelerde kaçırılan iskambil/okey partileri ve lak-laklar
- seyredilemeyen Galatasaray, Fener, Beşiktaş ve tabi ki Trabzonspor maçları

da vardır,

- rızanız hilafına bağımsızlaşıp duran, körü körüne itaate karşı koyan
- sizin malınız olmayan bir birey olarak çocuk, da vardır.
- *"Ne biçim çocuk yetiştirdin hanım!"* deyip suçü atamamanın mide ağrıları da.

Vardır ama karşılığı da vardır:

- kendisiyle ve toplumla barışık,
- başarılı, üretken, özgüven ve özsaygı sahibi, mutlu
- yüzünüzü güldüren, yaşam keyfinizi kamçılایan bir insan, kendine yeten bir birey.

Evet

- bağımsız
- bize hayır diyebilen
- işini - gücünü kendi halleden
- ilerde günü gelince hayat arkadaşını kendi başına seçebilen
- baskı yapamayacağımız
- birbirimize itaat ile değil
- sadece ve sadece karşılıklı sevgi ve
- özellikle de iki taraflı saygı ile bağlı olduğumuz
- özgür bir birey:

Bizim çocuğumuz!

Çocuk Eğitimi hakkında bir kaç kaynak

- **Knaurs Handbuch Familie**
Herausgeber: Prof. Dr. Dr. Dr. Wassilios Fthenakis, Dr. Martin R. Textor, Staatsinstitut für Frühpädagogik. (Hamilelikten çocuk 18 yaşına gelene kadar sürekli başvurabileceğiniz faydalı bir kitap)
- **Online-Familienhandbuch**
http://familienhandbuch.de/cmain/a_Hauptseite.html
(Muhakkak gezininiz, birkaç Türkçe yazı da var)
- **Online-Kindergartenpädagogik**
<http://kindergartenpaedagogik.de/>
- <http://www.wissen-und-wachsen.de/>
- <http://www.elternimnetz.de/>

Hazineyi aramayınız! Yanınızda duruyor!

Münih Şehir Kütüphanesi

- 📖 geliştirici, eğlendirici çocuk oyunları
- 📖 Türkçe / iki dilli resimli çocuk kitapları
- 📖 Türkçe çocuk eğitimi kitapları ve
- 📖 çeşitli konularda güncel kitaplar

- ① 18 yaşına kadar üyelik ücretsizdir
- ① Mevcut her kitap/oyun/kaset vs. 4 hafta süre ile ödünç alınabilir, süre uzatılabilir.
- ① Münih ve çevresinde (S-Bahn bölgesinde) oturan, çalışan veya öğrenim görenler kütüphane kimliği çıkartabilir.

İmzalanmış bir başvuru formu, pasaport, Münih'te oturduğunu gösteren resmi bir belge (Meldebestätigung) veya Alman kimliği (Personalausweis) ile kütüphaneye müracaat gerekmektedir. 18 yaşından küçük çocuklar için, başvuruda velinin imzası ve belgeleri gereklidir.

Türkçe yayın bulunan kütüphaneler

- Stadtbibliothek
- Am Gasteig, Rosenheimer Str. 5, 81667 München
 - Giesing, St.-Martin-Str. 2, 81541 München
 - Milbertshofen, Schleißheimer Str. 340, 80809 München
 - Westend, Schrenkstr. 8, 80339 München
 - Neuperlach, Quiddestr. 45, 81735 München
 - Berg am Laim, Schlüsselbergstr. 4, 81673 München
 - Hasenberg, Blodigstr. 8, 80933 München
 - Neuaußing, Wiesentfelser Str. 68, 81249 München

Münih'te Eğitim ve Aile Danışmanlıkları

Türkçe ve Almanca

Berg am Laim, Trudering - Riem

**SOS Beratungs- und Familienzentrum
SOS Kinderdorf e.V.**
St.-Michael-Str. 7, 81673 München
Tel.: 089-43 69 08 0

Semtten bağımsız danışma

**AWO München GmbH
Psychologischer Dienst für MigrantInnen**
Goethestr. 53, 80336 München
Tel.: 089-544 247 - 53

Milbertshofen

**AWO KV München-Stadt
Verein Stadtteilarbeit Milbertshofen**
Georgenschwaigstr. 27, 80807 München
Tel.: 089-35 65 15 03

Hasenberg, Feldmoching, Lerchenau

**Sozialer Beratungsdienst
Hasenberg e.V. - Diakonie**
Riemerschmidstr. 16, 80933 München
Tel.: 089-31 20 96 - 0

Schul- und Bildungsberatung International

Goethestr. 53, 80336 München
Tel.: 089-233 268 74(5)

Almanca Danışmanlık

Altstadt - Lehel, Ludwig-/Isar-/Maxvorstadt

**Evang. Beratungszentrum München e.V./
Diakonie**
Landwehrstr. 15 Rgb, 80336 München
Tel.: 089-590 48 130

Altstadt - Lehel, Bogenhausen, Oberföhring

Kath. Jugendfürsorge
Unsöldstr. 15, 80538 München
Tel.: 089-219 37 93-0

Schwabing, Freimann

Stadtjugendamt/Nebenstelle
Haimhauser Str. 13, 80802 München
Tel.: 089-39 10 14

Au - Haidhausen, Bogenhausen

Verein-Schule-Beruf e.V./DPWV
Hochstr. 31, 81669 München
Tel.: 089-48 88 26

Sendling, Sendling-Westpark, Neu-/Großhadern

Caritasverband
Hansastr. 136, 81373 München
Tel.: 089-710 48 10

Schwanthalerhöhe/Laim, Kleinhadern,
Blumenau

**Landeshauptstadt München
Sozialreferat/Stadtjugendamt**
Reisingerstr. 10, 80337 München
Tel.: 089-233 - 257 76

Neuhausen - Nymphenburg, Moosach

Stadtjugendamt/Nebenstelle
Dantestr. 27, 80637 München
Tel.: 089-15 98 97 0

Ramersdorf - Perlach

**Ökumenische Beratungsstelle
Caritas/Evang. Beratungszentrum**
Lüderstr. 10, 81737 München
Tel.: 089-67 82 02 24

Giesing - Harlaching

Stadtjugendamt/Nebenstelle
Oberbiberger Str. 45, 81547 München
Tel.: 089-233 359 59

Thalkirchen - Obersending, Forstenried -
Fürstenried - Solln

Caritas/Nebenstelle
Königwieserstr. 12, 81475 München
Tel.: 089-755 92 50

Pasing - Obermenzing, Allach - Untermenzing

Stadtjugendamt/Nebenstelle
Hillernstr. 1, 81241 München
Tel.: 089-233 372 72

(Neu-)Aubing - Langwied - Lochhausen

Pro Familia/DPWV
Bodenseestr. 226, 81243 München
Tel.: 089-89 76 73 0

Harthof

Verein Eltern, Kind, Schule
Weyprechtstr. 83, 80937 München
Tel.: 089-22 54 36

Semtten bağımsız danışmanlıklar

Kinderschutz Zentrum
Pettenkofenstr. 10 a, 80336 München
Tel.089-55 53 56

**Pädagogisch-psychologisch
Beratungsstelle P.I.B.**
Karlstr. 34, 80333 München
Tel.089-55 17 13 40

**Caritasverband
Psychologischer Dienst für Ausländer**
Landwehrstr. 26/ 5 St., 80336 München
Tel.089-23 11 49 50